

* چهارشنبه

* ۸مرداد

* ۹آگوست

* سال: بیست و هفتم

* شماره (سای): ۴۱۷۴

* ایرمی یتدینجی ایل

* صفحه ۸

ادبیات

یوخسول

*

*** محمد اشراقی**

یوخسولون عرضه سین اوخومور قارقادا نجه او گوندرسین یازیسین باغدادا یوخسولون چۆره کی تندیره کوتلیر قیلجیق لی چیپیا دیر فیزارسا یاغدا دا سسینی اثشتیمیر کیمسه نین قولاغی اوجادان باغیرسا لاپ اوجا داغ دا ایشی نین امگی بیتشمیر اینه ایشلسه گزلی ده انوی له باغ دا دا یوخسولوق آرتیری بللی دیر چوخ یتره قوزئی له کونئی ده سولی له ساغ دا دا

یوخسولوق

یوخسوللوغون اوزون گۆرسز قارادیر بو آغری دان چوخ اوره ک لر یارادیر هاراداکی یلمه مزلیک یتره شیب اورداییل کی یوخسوللوق دا ایله شیب یوخون اوزون ، وار آغاردار هر یان دا وار چوخالسا یوخلوق قالار بیر یان دا وارلا بیلک باشایشین دوزودور ترسی اسه یوخسوللوغون اۆزودور یوخسوللوغو بۆلمک ایله وار کلمز گلگلک ایله باغیمیزا سار کلمز بیلکک باغین چالیش ایله اکرلر یتمیش لرین باریش ایله دررلر یوخسوللوغون یارالارین ساغالدین اوزونوزو اتل یاتیندا آغاردین یوخسا آرتار آغری اتله یایلاز اتل ایچینه بوتولوک لر یاریلاز

یورولموشام

یورولموشام داها الیم ایش تومور اتله بیل کی اؤلو درروب یاغا بیلدیگیمین یاختی پسی ایتیدیر بیلکک تئلی دا گلمه بیر داراغا تۆکولوبدور توک لریمین یاریسی یاغلی باشم کونش کیمی پارلایر گۆزلمر دن سوآخیری بولاق تک قوجالیغیم گورور یازیق آغلاییر

یول

اوزون یولدان باشلامشام گلمه گی داغ اوسته یم دوشونورم اتمگکی چتین ایدی اینیش یوقفوش چوخ ایدی دمیر آعاج دمیر چاریق یوخ ایدی نجه یولا سویفونچولار توتدولار گۆز اؤنوده واریوخوم سویدولار اؤبرنیشم باشاردیقجا هامی دان کیچیکک بۇیوک انلجه بیلن قاری دان تانیمیشام تورک دلینی دریند ن قوتارمیشام اؤزگه سۆزو الیند ن گۆزلری نین اوستون دنمک آچمیشام چوخلی قوشما ، آچیق یازی یازمیشام گۆیولم ایستر ایش لریمی اتل بیله یولوم آردی بیلکک ایله کندپله

باياتی

عزیزیم بیل یاختی گۆزلرینی سیل یاختی دۆز دور، قیلنج برک کسه ر کسمک اؤچون دیل یاختی

یاسدقیم یبه ر اولدو گۆن چیخدی سحر اولدو دۆرد یانی دوشمان آلدی حالیم بیر تهر ر اولدو

قیزیم، قیزیم ، ناز قیزیم باهار قیزیم، یاز قیزیم قیش سؤشوب کندجکک گله کدیر یاز قیزیم

سنده چیچک سنده گول من آغلاییم، سنده گول کنده ک دره ک بوستاندان من شاماما، سنده گول

ناغیل

زماننین حؤکمو

بیری واردی، بیری یوخدو.
اللهین عاجیز بندهسی چوخدو.
اونلارین بیری ده بیزیم کور قیراغیندا یاشایان علمردان کیشیدی.
بو یازیرغین علی خامیرلی،قارنی آج ایدی.
ها ایشتردی، شوم لاردی، اکردی، مالالایاردی، بنجریب محصولو پاشا گلنده بی بیر یانسان، کوخا بیسر یاننان، بورجلو بیر یاننان بونون محصولونو خیرماندا قورتاراردی لار.
پاییز گلنده، کیشی تزه‌دن دوشردی قاپی-قاپی بوج دپلمیه.
تیکان قیریب ساتاردی، مشه‌دن اودون اوغورلاییب ساتاردی.
اتله آج ایدی کی، آج.

گون‌لرین بیر گونونده علمردان کیشی گنجه آرواندان سۆزو بیر یتره قویدولار کی، تابون‌دان سونرا شهرده روزوسونو قازانسین.
اولسون کی، بیر یان‌دان باختی آچیلدی.
صاباح اولدو، تشز دن آزوادی علمردانچون خامرالی ا باغلادی، بیر آز دا داشا دؤنموش پئن‌دیر قویدو، علمردان دوشدو یولون دوزونه.
آز گئتدی، اوز گئتدی، دره-تپه دوز گئتدی، گلدی بیر دره‌نین باشینا چاتدی.
بو دره ویلایتده جننی دره آدینان مشهوردو.
بورایا گیرن ساغ سالامات اتوینه قایتمازدی.
ساغ‌دان-سول‌دان بولدولار ایچنده گیزلنن داغ لاری آشیب شهره گتتمک، دره‌دن ده قورخولویدو.
آدام چنه، دومانا دوشور، یولونو آزیب، آخیردا گتته ده بو دریه گلیب چیخیردی، یا دا قورد-قوش دیدیش دیریب آپاریردی.

علمردان کیشی:

– جننی دریه گیرم، – دئدی. – هر نه اولور اولسون.
تفاوتو تو یوخدو، آجین‌دان اتویلمه اولمکدنسه، جاناوارا ینم اولماق، جینه راست کلمک یاختشیدی.

۱ خامرالی – ساجدا بیشیریلن چۆرک کیشی‌نین اوستونده کسرتی دن- ذاددان بیر تپه‌سی ده یوخدو.
چۆریینی یوخلادی، گۆزدو کی، اتله صاباحی گۆرر – گۆرمزدی.
کوروغلو اوزونو دوشمنه توخویان کیمی، بو دا سوخولدو دریه.
بیر خئی لی گئتدی.
یول چوخ ایریشویروش، داش لی ایدی.
دره‌نین انتسیز بیر بئرن‌دن آچق بیر یتربه چیخمیشدی کی، گۆردو دال‌دان چاغیریلار:

– علمردان، علمردان، دایان!

علمردان کیشی بیر آز دا یتیین تریندی.
گۆردو دالینسان یتنه سس گلدی:

– علمردان دایان، علمردان سنننم، دایان!

قوجا کیشی اوزونه اورک وئردی.
دؤنوب دالا باخدی.
هئج کیمی گۆرمه‌دی.

دئدی:

– باخ، جننی دره‌دن تله-تله-سسه لر گلیر.
آدام گرک اوزونو ایتیرمسین.
نه اولاجاق اولسون…

قوجا یتنه یتینله‌دی.
باخدی کی، یوخ، بو دفعه سس لاپ قولاغینین دبین‌دن گلیر.
دیش‌لرینه باسیب بیر-بیری‌نین اوسته، گۆردو کی، بیسر آغ ایلاندى،قویروغو اوسته قالحیب اتله گلیر کی، دییه‌سن بو ساعت بونو بوچ ائلیجک.

گۆردو ایلان دئیر:

– علمردان، آخی من سنننم، آیاق ساخلا.

علمردانین بوغازی قورومشودوسا دا، امما یتنه اوزونه توختاق وئریردی.

آغ ایلان گلدی اوزونو یتیردی:

– علمردان، خوش گۆردوک!
نییه تله یتیین گندیرسن– باشینا دؤنوم، آج‌دیق‌دان شهره کندیرهم، گۆروم بیر چۆرک پولوچیخاردا بیلریمی کندده لاپ بیناوا اولموشدوم.

ایلان دئدی:

– علمردان، بو دره‌دن گلدین، قورخمدین قوجا دئدی:

– آی بالام، آج اوزونو قیلینجا توخیار.
منیمچون نه تفاوتو تو وار.

یا کندده اولوم، یا بوردا ایلان-چایانا ینم اولوم!

ایلان دئدی:

– علمردان، من گۆرورم سن چوخ جومردسن، اوزون ده اهل-ایبال صاحی‌سن.
گل سننن قارداش اولاق.

– نه دئیریم کی، اولاق.

ایلان دئدی:

– باخ بوردان دوز شهره گئشدر سن.
گۆرجکک سن، جاماحات دوکاتبازاری باغلاییب پادشاه مئی‌دانینا قاچیر.
سن ده قوشو لارسان جاماتا.

شهرین پادشاحی بیر یوخو گۆرودو.
او دئچکک کی، آی جاماحات، کییم منیم یوخومو یوزا ییلر یوخوسونو دانیشاجاق کی، من بو گئشه یوخودا گۆردوم کی، گۆی‌دن جاناوار یاغیر.
قورخو دان اوزومو ایتیردیم.

بیر آدام چیخسین بو شهردن، گلسین منیم یوخومو یوزسون.
جاماحات کیریجکک.
آردی وار

ترپنمه، آماندیر

***میرزا علی اکبر صابر**

ترپنمه آماندیر، بالا،
غفلتدن آییلما!
آچما گوزونو، خواب جهالتدن آییلما!
لای لای، بالا، لای لای
یات، قال دالا، لای لای!

آلدانما، آتیقلیقد ا فراغت اولاهیهات!
غفلتده کنتچلر کیمی لذت اولاهیهات!
پیدار اولانین باشی سلامت اولاهیهات!
آت باشینی یات، بستر راحتدن آییلما!
لای لای، بالا، لای لای
یات، قال دالا، لای لای!

آجسان گوزونو رنج، مشقت گوره‌جکسن
ملتهه غم، امتده کدورت گوره‌جکسن
قلدیقجا نظر ملته حیرت گوره‌جکسن
چکک باشینا یورغانینی، نکبتدن آییلما!
لای لای، بالا، لای لای
یات، قال دالا، لای لای!

بیر لحظه آیلدینسا قوتار جانینی، یوخلا
آت تریاکینی، چکک،بابا قلیانینی، یوخلا
اینجنیسه ساغین وئر یتره سول یانینی، یوخلا
ایلله‌جه شعار اتندیکین عادتدن آییلما!
لای لای، بالا، لای لای
یات، قال دالا، لای لای!

گوز نوری‌دیر اوقیوق، اونو، دور اتمه گوزوندن
یول وئرثه مبادا چیخا بیر لحظه سوزوندن
اما اتله برک یوخلاکی، حتی گنت اوزوندن
آفاقی دوتان شور و قیامتدن آییلما!
لای لای، بالا، لای لای
یات، قال دالا، لای لای!

قویما گلدی

خان دوستی، آماندی، قویما، گلدی!
دیداری یاماندی، قویما گلدی!

وای، وای، دئیّه سن بشر دگیل بو؟
بیر شکله اویان تهر دگیل بو،
آلله‌یی سئورسن، ارد دگیل بو،
اردودی، قباوندی، قویما گلدی!
دیداری یاماندی، قویما گلدی!

اول گون کی، آдахلادیز، اوتاندم،
اوغلاندى، دئدیز ارین، ایناندم!
آر بویله اولورموش، ایندی قاندم!
خان دوستی، آماندی، قویما، گلدی!
کرداری یاماندی، قویما گلدی!

قورخدم، آی آمان، یاریلدی باغیریم
بیر نازیکک ایبه ساریلدی باغیریم
گوپ- گوپ دویونوپ داریلدی باغیریم،
جانیم اودا یاندى، قویما، گلدی!
کرداری یاماندی، قویما گلدی!

دودکش کیمی بیر پاپاغ باشیندا،
آغ توکلری بللی دیر قاشیندا،
گرچی قوجادیر، باهام باشیندا،
اما سوراغاندى، قویما گلدی!
کرداری یاماندی، قویما گلدی!

ایگرنیمیش آغزی‌نین سویوندان،
قطران قوخوسی گلیر بویوندان،
لاپ دوغروسو، قورخوشام خویوندان
بیر افعدی ایلاندى، قویما، گلدی!
کرداری یاماندی، قویما گلدی!

سارغان

شاه‌امین

تربیت

شهریار

خیابان

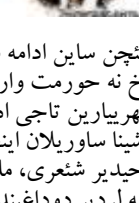
صفوی

دوه نوردو

علامه‌ایلی

سهندیم

***استاد شهریار**

گنچن ساین ادامه سی…

باخ نه حورمت وار اونون اوز دئمشی توکک پاباغیندا
شهریارین تاجی اه یلمیش باشی دورموش قباغیندا
باشینا ساوریلان اینجی، چاریق اولموش آباغیندا
وحدیدر شعرى، ملکلردی پیچیلدار قولاغیندا
آبه لر‌دیر دوداغیندا
شهدی وار بال دوداغیندا

او دا داغلار کیمی شانینده نه یازسام یاراشاندیر
او دا ظالم قوباران قارلا، کولکله دوروشاندیر
قودوزلا، ظالمه قارشى سنه گرمیش، ووروشاندیر
قودوزون کور کونه، ظالم بیره لر تک داراشاندیر
آمما واختیندا فقیر خالقى اه یلمیش سوروشاندیر
قارا میلتهه هونر بولسا، هونرله آراشاندیر
قارالارلا قاریشاندیر

ساریشاندیر
گنجه حاققین گۆزودور، طور تۆره تمیش اوجاغیندا
ارییب باغ تک اوره کلردی یانارلار چیراغیندا
مئی، محبتدن ایچیب لاله بیتیدیر یاناغیندا
او بیر اوغلان کی، پرلر سو ایچه رلر چاناغیندا
اینجی قاینار بولاغیندا
طبعی بیر سنوگیلی بولبول کی، اوخور گول بوداغیندا
ساری سنوبل قوجاغیندا
سولار افسانه دی سؤیله ر اونون افسونلو باغیندا
سحه رین چنلی چاغیندا
شاعیرین ذوقو، نه افسونلو، نه افسانه لی باغلار
آی نه باغلار کی الیف لیلی ده افسانه ده باغلار
اود یاختیب، داغلاری داغلار
گول گوله رسه بولاق آغلار
شاعیرین عالمی اؤلمه زه، اونا عالمده زاول یوخ
آرزولار اوردان نه، نه خاطرلیله په ایمکاندی، ماحال یوخ
باغ-ی جنت کیمی اوردان او حارمادیر، بو حالل یوخ
او محبتنده ملال یوخ
اوردان خالدر، داها قال یوخ
گنجه لر اوردان گوموشدندى، قیزیلدان نه گونوزلر
نه زوموررود کیمی داغلاردی، نه مرمر کیمی دوزلر
نه ساری تئلی اینه کلر، نه آلا گۆزلو اؤکوزلر
آی نجه آی کیمی اوزلر

گول آغاجلاری نه طاووس کیمی چترین آجیب الوان
حوئله کروانیدی، چوللر، بزّه نه ر سورسه بو کروان
دوه کروانی دا داغلار، یوکو اطلسدی بو حیوان
صایبر ین شهرینه دوغرو، قاتاری چکمه ده سروان
او ختایلمداکى شیروان
اوردان قار دا یاغار، آمما دهاا گوللر سولایلمه ز
بو طبیعت، او طراوتده ماحال‌دیر، اولایلمه ز
عؤمر یتیمانه سی اوردان دولایلمه ز
او اوفولقرده باخارسان نه دئیزلر، نه بوغازلار
نه پری لر کیمی قولار، قونوب -اوجماقدا نه قازلار
گۆلده چییمه کده نه قیزلار
یالیق اولدوز کیمی گۆلرده، دئیزلرده پاریلدار
آبشار موروریسین سنل کیمی تۆکدوکده خاریلدار
ینل کوشولدار، سو شاریلدار
قصریلر واردی قزیلدان، قالالار واردی عقیقدن
رافائل تابلوسو تک، صحنه لری عهد-ی عتیقدن
دویماسان کؤنه رقیقدن
جنتنین باغلاری تک باغلارینین حورو قوصورو
الده حوریلرینین جام -ی بولورو
تونگونون گول کیمی صها-یی طهورو
نه ماراقلار کی، آیین گۆزلره رؤیادی دئییرسه ن
نه شافاقلار کی، دیرین باخمادا دریادی دئییرسه ن
اویدوران جنت -ی مواودی دئییرسه ن آردی وار

تور کجه مثل لر

زر قدرین زر گر بیلر.

قدر زر زر گر بداند.

زر دئینی زور دئمز.

حرفی که زر می زند، زور نمی زند

زر اولان یترده زرگر دا اولار.

جایی که زر هست زر گر هم هست.

زحمت چکمه ین راحتلغئن قدرینی ییلمز.

کسی که زحمت نکشیده باشد قدر راحتی را نمی فهمد.

زحمت باتماز.

زحمت به هدر نمی رود.

زحمت دن قاچان، ال آچار.

کسی که از زحمت فرار می کند، روزی دست گدایی باز خواهد کرد.

زحمت عطری تر دیر.

عطر زحمت عرق است.

زحمت سیز بال دادانماز سان.

بدون زحمت نمیتوانی عسل بخوری(نابرده رنج گنج میسر نمیشود).

زیانتن یاریستندان قاشماق قازانجدر.

جلوی زبان را از هر کجا که بگیری منفعت است.